

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: VS00042579

Datum odločbe: 13.01.2021

Opravična številka II.stopnje: UPRS Sodba I U 945/2019

Senat: dr. Erik Kerševan (preds.), Marko Prijatelj (poroč.), Nataša Smrekar

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO - DAVKI - UPRAVNI POSTOPEK - UPRAVNI SPOR

Institut: predlog za dopustitev revizije - vračilo presežka ddv - aktivna legitimacija - priznanje lastnosti stranke v postopku - rubež in prenos terjatve - vezanost na pravnomočno sodno odločbo - dopuščena revizija - vprašanje, pomembno za razvoj prava prek sodne prakse

Zveza: ZUP člen 42, 43, 129, 129/1, 129/1-2. ZDavP-2 člen 97. ZPP člen 367a, 367a/1, 367c, 367c/3

Jedro

Revizija se dopusti glede vprašanja, ali je sodišče pri presoji, ali obstaja predlagateljeva legitimacija za ta postopek, kršilo določbe postopka in ustave glede vezanosti na pravnomočne sodne odločbe, s katerimi je bil izvršen rubež in prenos terjatve tretje osebe za vračilo davka v izterjavo predlagateljic.

Izrek

Revizija se dopusti glede vprašanja:

"Ali je sodišče pri presoji, ali obstaja predlagateljeva legitimacija za ta postopek, kršilo določbe postopka in ustave glede vezanosti na pravnomočne sodne odločbe, s katerimi je bil izvršen rubež in prenos terjatve tretje osebe za vračilo davka v izterjavo predlagateljic"?

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbi prvo in drugo tožeče stranke (I. in II. točka izreka) zoper sklep Finančne uprave DT 42301-335677/2016-25 z dne 6. 6. 2018, s katerim je bila zavržena zahteva prvo tožeče stranke¹ za izdajo odločbe o vračilu presežka davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) za obdobje april-junij 2016. S III. točko izreka pa je zavrnilo zahtevo za povračilo stroškov postopka.

2. Iz s tožbo izpodbijanega sklepa Finančne uprave izhaja, da je bila navedena zahteva zavržena, ker prvo tožeči stranki ni bila priznana lastnost stranke oziroma stranskega udeleženca v skladu z 42. in 43. členom

Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP) v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora pri drugo tožeči stranki oziroma ker prvo tožeča stranka v vlogi za izdajo odločbe o vračilu presežka DDV ne uveljavlja kakšne svoje pravice in tudi ne more biti stranka v tem postopku (2. točka prvega odstavka 129. člena ZUP). Ministrstvo za finance je v odločbi DT-499-16-115/2018-9 z dne 11. 6. 2019, s katero je pritožbo drugo tožeče stranke zoper navedeni sklep Finančne uprave zavrglo, pritožbo prvo tožeče stranke pa zavrnilo, dodatno obrazložilo pravilnost odločitve Finančne uprave o zavrženju vloge prvo tožeče stranke za izplačilo presežka DDV oziroma za izdajo odločbe o vračilu navedenega presežka.

3. Iz sodbe Upravnega sodišča izhaja, da je pritrdilo odločitvi obeh davčnih organov, v zvezi z navedbami prvo tožeče stranke, da ta svoja upravičenja uveljavlja na podlagi pravnomočno zarubljene terjatve drugo tožeče stranke do tožene stranke za predmetni presežek DDV, pa se sklicuje na obrazložitev pritožbenega organa, in dodaja, da gre za medsebojna civilna razmerja med prvo tožečo in drugo tožečo stranko, v obravnavanem primeru pa gre za davčno zadevo, ki se obravnava po pravilih davčnega postopka, torej po Zakonu o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-2), oziroma kolikor niso urejena s tem zakonom po pravilih ZUP. Po 97. členu ZDavP-2 terjatev zavezanca za *davek* tudi ne more biti predmet razpolaganja v civilnih razmerjih niti predmet izvršbe. Z rubežem terjatve in njenim prenosom v izterjavo pa upnik zoper dolžnikovega dolžnika tudi ne pridobi izvršilnega naslova.

4. Prvo in drugo tožeča stranka sta na Vrhovno sodišče vložili predlog za dopustitev revizije po 367. členu Zakona o pravnem postopku (v nadaljevanju ZPP) v zvezi s prvim odstavkom 22. člena Zakona o upravnem sporu in predlagali, naj Vrhovno sodišče dopusti revizijo zoper izpodbijano sodbo zaradi pomembnih pravnih vprašanj.

5. Predlog za dopustitev revizije je delno utemeljen.

6. Vrhovno sodišče je ugotovilo, da so pogoji za dopustitev revizije iz prvega odstavka 367.a člena ZPP glede vprašanj, navedenega v izreku tega sklepa, izpolnjeni, zato je predlogu za dopustitev revizije ugodilo (tretji odstavek 367.c člena ZPP). Gre namreč za pomembno pravno vprašanje, o katerem z vidika upravnega spora Vrhovno sodišče še ni odločalo. Pomembno je za enotnost in razvoj sodne prakse, saj se vprašanje glede izvršitve pravnomočne odločbe sodišča, ki se nanaša na vzpostavitev terjatve tretje osebe za vračilo davka v davčnih zadevah, lahko pojavi še v drugih davčnih postopkih. Zato zadevno vprašanje po pomenu tudi presega okvir predmetne zadeve.

7. V preostalem delu Vrhovno sodišče revizije ni dopustilo, saj zanjo niso izpolnjeni zakonski pogoji.

¹ Prvo tožeča stranka se sklicuje na to, da je na podlagi pravnomočnega sklepa Okrajnega sodišča v Slovenski Bistrici z dne 12. 7. 2016 terjatev drugo tožeče stranke do davčnega organa iz naslova vračila presežka DDV zarubljena in prenesena nanj kot novega upnika.